

LIJEKOVI ZA TUBERKULOZU
Informacije za pacijente
TUBERCULOSIS MEDICATIONS
Information for patients

Upravo ćete početi uzimati lijekove koje Vam je liječnik prepisao za liječenje tuberkuloze (TB) od koje bolujete. TB je teška bolest koja će, ako se ne liječi, narušiti Vaše zdravlje. S odgovarajućim lijekovima, TB se može potpuno izliječiti.

Nadzor

Važno je da lijekove uzimate točno po uputama. Neredovito uzimanje lijekova može prouzročiti otpornost bolesti na lijekove, čime će je biti još teže liječiti.

Kako bi se izbjeglo te probleme, svako liječenje od TB se mora odvijati pod nadzorom. To znači da lijekove treba uzimati u prisutnosti medicinske sestre ili drugog zdravstvenog radnika. Medicinske sestre u klinici za TB mogu odgovoriti na sva pitanja koja možda imate glede svog liječenja od TB. Moći će i nadzirati i dolazi li do nekih nuspojava kod liječenja i po potrebi organizirati liječnički pregled.

BITNO je da nastavite uzimati lijekove (čak i ako se osjećate bolje) sve dok Vam Vaš liječnik na klinici za TB ne kaže da prestanete, kako bi se spriječilo da Vam se TB vrati.

Zašto trebam uzimati ove lijekove?

- Da biste se izliječili od TB bolesti;
- Da se spriječi razvoj otpornih tipova TB; i
- Da se spriječi daljnje širenje TB.

Koji se lijekovi primjenjuju za liječenje TB bolesti?

Za liječenje TB se obično primjenjuju *antibiotici koji se zovu* Isoniazid, Rifampicin, Pyrazinamide i Ethambutol. Može se prepisati uzimanje svakodnevno ili 3 puta tjedno.

Te lijekove morate uzimati točno po uputama svog liječnika, i to najmanje šest mjeseci. U nekim rijetkim slučajevima, liječenje može potrajati do 2 godine.

Molimo da medicinske sestre svakako upozorite ako postoji ikakav razlog zbog kojeg ne možete dolaziti na TB kliniku, ili ako Vas medicinska sestra ne može posjetiti kod kuće, (npr. ako imate neki drugi sastanak) na dane kad trebate uzeti lijek, pa ćemo za Vas organizirati nešto drugo.

Zašto se zajedno uzima toliko različitih lijekova?

Lijekovi kojima se liječi TB su antibiotici. Djeluju na različite načine, kako bi uništili TB bakterije. TB bakterije sporo odumiru, i potrebna je kombinacija lijekova, tijekom najmanje šest mjeseci, da ih se potpuno uništi.

Ako se lijekovi uzimaju odvojeno, TB bakterije mogu brzo postati otporne na te lijekove. U Australiji, mali broj ljudi boluje od TB tipa koji je otporan na lijekove kojima se TB liječi. Ako je to slučaj, mogu se primijeniti dodatni antibiotici i liječenje može dulje potrajati.

Mjere opreza kod uzimanja TB lijekova

Alkohol i paracetamol mogu loše utjecati na lijekove. Ako uzimate lijekove za TB i pijete alkohol ili uzimate paracetamol, to može dovesti do reakcije ili nuspojava, koje Vam mogu oštetiti zdravlje. Preporučuje se da tijekom liječenja izbjegavate alkohol.

Molimo zapamtite da se tijekom liječenja može poremetiti menstrualni ciklus. Ženama se preporučuje da izbjegavaju trudnoću dok su na lijekovima za TB. Rifampicin smanjuje djelovanje pilula za kontracepciju, čime ta metoda zaštite od trudnoće postaje nesigurna. Preporučuje se da žene na lijekovima za TB primjenjuju neku drugu metodu kontracepcije. O tim drugim metodama zaštite biste trebali porazgovarati sa svojim liječnikom.

Ako ostanete **TRUDNI** ili **DOJITE**, smjesta upozorite svog liječnika na TB klinici. Možda ćete trebati uzimati neke druge lijekove.

Redovita analiza krvi može biti potrebna kako bi se ustanovilo javljaju li se neke nuspojave. Vaš liječnik će Vam organizirati testiranje krvi.

Međudjelovanje lijekova

Važno je da svom TB liječniku kažete ako uzimate neke druge lijekove ili neke biljne preparate, kako bismo mogli procijeniti koje posljedice bi ti drugi lijekovi mogli imati na lijekove koje uzimate za TB.

Antacidi koji sadržavaju aluminijske komponente (npr. Gaviscon) se ne bi smjeli uzimati tijekom dva sata nakon uzimanja TB lijeka. Metadon također može loše utjecati na TB lijek. Neki lijekovi koji se primjenjuju za diabetes, Parkinson's disease, HIV, epilepsy ili cardiac conditions mogu reagirati s TB lijekovima. Ako se liječite od bilo koje od tih bolesti, važno je da to kažete svom TB liječniku.

Kako se uzimaju lijekovi

Lijekovi najbolje djeluju ako se uzimaju zajedno JEDAN sat prije, ili DVA sata nakon jela, i to najbolje s vodom. Najbolje je ako lijekove uzimate svaki dan u isto vrijeme.

Pacijenti koji osjećaju mučninu, lijekove mogu uzeti s laganom hranom (npr. suhi tost). Ako osjetite mučninu, važno je da na to upozorite medicinsku sestru ili liječnika.

Ako imate problema s uzimanjem svojih lijekova, molimo porazgovarajte o tome sa medicinskom sestrom ili TB liječnikom.

Nuspojave kod TB lijekova

Kao i sa svim drugim lijekovima, kod nekih osoba lijekovi za TB mogu ponekad izazvati nuspojave. Ako do toga dođe, molimo to smjesta javite liječniku ili medicinskom osoblju na TB klinici.

Ako osjetite bilo kakve neobične simptome, ili se iz bilo kojeg razloga ne osjećate dobro, porazgovarajte o tome sa svojom TB medicinskom sestrom ili liječnikom. Ako Vam treba hitna

medicinska pomoć izvan radnog vremena, idite u Hitnu službu svoje lokalne bolnice i ponesite popis lijekova za TB koje uzimate.

Moguće nuspojave mogu uključiti ali nisu ograničene na sljedeće:

- Crvenilo i svrbež
- Mučninu (osjećate da će Vam pozliti), gubitak apetita
- Žutu boju kože i očiju
- Pretjerani umor
- Zamagljen vid, poremećaj u bojama koje vidite
- Neredovite menstruacije
- Proljev
- Neuobičajene bolove u zglobovima / giht
- Povišenu temperaturu, glavobolje i bolove u mišićima
- Povećan broj modrica

Narančasta boja suza, mekih leća, sline i urina su uobičajene pojave kod osoba koje uzimaju lijekove za TB i ne predstavljaju razlog za zabrinutost.

MOLIMO DA SE ZA RAZGOVOR O BILO KOJEM ASPEKTU SVOG LIJEČENJA BEZ OKLIJEVANJA OBRATITE SVOM TB DOKTORU ILI KLINIČKOJ MEDICINSKOJ SESTRU.

Reference:

1. Therapeutic Guidelines, Antibiotic, Version 12, 2003
 2. Department of Health, Controlling Tuberculosis in NSW 2005
-